

МАЙНЕРСЬКА КОНВЕНЦІЯ ОБЖАЛОВАЄ УРАДОВУ КОМІСІЮ ЗА СТОРОННИЧІСТЬ

ІНДІЯНОПІС, 31. січня. — Майнерська конвенція постановила на північній сесії прокламувати конгресові меморіал у справі сторониного заховання урядової комісії межностей торгівлі.

Згадана комісія має межні нічим право встановити ціну перевозу вугля залізницями. Майнерська юнія закидає їй, що комісія зловживала своєю владою в сей спосіб, що накладла високі тарифи на перевіз вугля, добутого в тих околицях, де робітничі організації в кінці, а низькі тарифові ціни на перевіз угли з околиць, де робітничі неорганізовані. Наслідки сей політики комісії були, природно, такі, що добування вугля в околицях, де кінці були організовані, а де тарифові оплати високі, стало опадати, а зате його коштом стало рости добування вугля в неорганізованих околицях.

На основі даних, предложених українцями майнерської юнії, тарифи в юнійських околицях підняли вже 1917. року о 100 процентів, себто о двох, тоді як неюнійські околиці в штатах Кентакі, Верджині, Вест Верджині та Тенесі фаворитовано. Се заховання комісії пілораво копанні в Іллінойсі, Огайо, Пенсильванії й Італії.

Українці юнії представляли заєморалізаний стан цілого вуглевого промислу. Політика комісії межностей торгівлі заєморалізала промисла до решти.

ЗРІСТ СМЕРТЕЛЬНОСТІ СЕРЕД МАЙНЕРІВ.

Немаюча цих посвятити конвенція розважально зросту нещасних випадків у майнах.

Підняв сю справу Френк Файген, представник федерального бюро копань, який у своїй доповідній промові вказав на те, що за послідні роки смертельність по майнах прибрала просто застрашочі розміри. Нині смертельність в майнах Америки є три або й чотири рази вища як смертельність серед майнерів ріжних європейських країв. В минулому році в майнах Америки погибло 2,450 майнерів, тоді як в 1925. році було там нещасних випадків 2,230.

Ця вимуха бездіянка причиною високої смертельності серед майнерів у Злучених Державах є те, що майнерське бюро федерального уряду видає ріжні здорові поради про ведення майнерського діла, але не має ніякого права примушувати підприємців слухати поради.

СВАРКА НА КОНВЕНЦІЇ.

Підчас нинішніх нарад прийшло до сцени межні делегатом Михайлом Демчаком а одним з приверників конвенції. Демчак виголосив промову проти зміни конституції юнії. Він уявляв українців юнії. У відповіль на промову Демчака, Голден, представник 9. округу юнії, заявив, що проти Демчака піднято якісь завади в двох округах. Демчак перервав бесідником, через що лави в колізію з конвенційним урядником, встановленим до утерпявня поряку.

СТАВІТЬСЯ ЛЕГІСЛАТУРА ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД КОНГРЕСУ ЗДЕРЖАННЯ ОТРУТ В ТРУНКАХ.

ОЛБАНІ, Нью Йорк, 31. січня. — Републіканці й демократи стейтвотв легіслатури поставили нині спільними силами резолюцію, в якій просять конгрес ухвалити закон, забороняючий урядові вживати отруйних способів до денатурації ліквігоголю.

За резолюцією заявлено 83 голоси; проти 48. Сей скілд уважають великою побідною для „мокрих“.

ЧВЕРТЬ МІЛІОНА ДОЛЯРІВ ЗА ОБРАЗ.

НЬЮ ЙОРК, 31. січня. — Болтиморський купець Елві Епстайн купив славний образ відомого голландського майяра Ван Дейка „Ринальдо й Арміда“, заплативши за нього 250,000 доларів. Купити його збирався ріжні багаті Англії, щоб повісити його в національній галерії в Лондоні.

ХОЧУТЬ УЧИТИ ДІТЯМ НІЖНОСТІ ДЛЯ ЗВІРАТ.

НЬЮ ЙОРК, 31. січня. — Ньюйорська Жіноча Ліга для Звірат постановила урядувати по місцевих школах влічити для діт про потребу ніжності для звірат. Уряд попірає сю акцію товариства. Організація призначила на цю ціль 170,000 доларів.

КІЛЬКО НАСЕЛЕННЯ МАЮТЬ ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ. ВАШІНГТОН, 31. січня. — Федеральне бюро переписи населення об'ясняє, що з дием 1. люня сього року населення Злучених Держав буде вивиноти коло 118 міліонів 628 тисяч душ. Приріст посліднього року буде вивиноти коло 1 міліона 492 тисячі.

БІЛКА ПОЛІЦІ 31 СТРАЙКАРАМИ.

НЬЮ ЙОРК, 31. січня. — В білій межні страйкувочими робітничими фабрич, виробляючих паперові бакси, а поліцією, до якої прийшло на вулиці Вустер, поліція побилла кількох страйкарів та арештувала 4 страйкарів, що пікетували перед фабрикою.

Межі арештованими є студент одної протестантської духовної школи, який працював у сій шапі, щоб, пізнати умови життя й праці робітників.

ЖИТТЯ ЗА ІМ'Я НА ВУЛИЧНІЙ ТАБЛИЦІ.

Міська рада в Парижі має те спільне з львівською, що не любить додержувати обичюю. Але ріжніться від львівської тим, що коли її обов'язок пригадує, вона його виконає. 12-літній париський хлопчик пригадав своїй міській раді, що вона обіцяла назвати одну вулицю іменем його батька Емілія Бельдо. Бельдо був звичайним механіком, одначе... героєм. Коли в 1914 р. над Парижем почали літати німецькі Цепеліни, уряд звернувся з покликом до летунів-добровольців. Бельдо бігав на літак погано, одначе згодився кинути на Цепеліна бомбу і згинути разом з ворожим літаком, з одною умовиною: міська рада назве за цей учинок одну з вулиць іменем його іменем. Що обіцяв, то зробив. Міська рада Парижа, що обіцяла, не зробила. Щобіло протестувати, вивинотав їй її обичюю і вона засоромлена, сповнила її негайно.

ЗА КРАЩІМ НЕБОМ.

Кількох селян львівського повіту: Гузар, Назарко, Ольховий і Тиргальський рішили, що на їх іхдині є єдиний вихід: їти шукати праці на Україну. Ділячи волю брести дужецький поїзд до радянського кордону, а-де там польська поліція арештувала їх і відставила до суду. Двох з них, Гузар і Ольховий, засудили на 10 днів арешту за незаслужений перехід кордону.

ОГРАБЛЕННЯ КОСТЕЛА.

Невісладжені люди вломилися до костела о. Францішканів у Чинках над Львовом і ограбили його майже зовсім. Забрали всі золоті і срібні вота, вартості кількостями тисяч золотих, срібні посудини, розбилизли склянки й шафи. Подіставо веле поцілійний постерунок із Винчик.

ТІ, ЩО НЕ СЮТЬ І НЕ ОРИЮТЬ.

Приватний львівський урядовець Станіслав Панаевич зробив собі листу для збирання депт на будову інтернату для воєнних сиріт, уважаючи себе одначено скарбником такого фантастичного інтернату і його основником, ірм цього для піддержання духа торгував морфюном, сам як аматор цього наркотика. — Янаєс пані Ольга Драніська зуміла продати золотареві ланцюжок, який викавася платиномом, а був з „білого золота“. Ця штука вдалась їй при допомозі якогось гімназійного вчителя, який уже раніше заходив з тим самим ланцюжком до знайомого золотаря для оцінки. — Львівська поліція арештувала аж 9 вломників, які ограбили мануфактуру крамничню на вул. Рутівського ч. 20, не могли вивести вночі і лишили аж до ранку крам на найменших дошоді дощичі і його батько, люблячий рабін. Пізніше голова місцевого кагалу подав в почтовий уряд на Плізачу, що наслідником по-зацілини сверак і шкверні вівки, які їх зрадили.

У СЕКЦІЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА.

Укрголовна наука затвердила акад. С. О. Єфремова на керівника секції історії українського письменства науково-дослідної катедри мовознавства.

СМЕРТЬ ЦАДІКА.

Помер бельзький рабін Сухер Бер-Рока х' 74 р. життя, один з найславніших рабінів у світі. На протязі 30 років мав величезний вплив на живітську масу Галичини і поза її межі, створивши довкола себе справжній рабінський дір з атмосферою своєрідного ортодоксального єврейського культу. Австрійська влада при поціні галицьких німецьких завсіді галузавася, з його впливом на живітську масу, і зверталася до нього у важких політичних моментах (напр. після Рокка) стояв докато роби на становищі повної ортодоксії, неприхильної до модернізації живітського життя. Згодом, побачивши перевагу „нових течій“, обмін руки від політичної й обмежившись виключно до впливів релігійних. Бельзький „дір“ рабіа-мав фанатичних прихильників серед широкішої лобожної маси Жидів у всьому світі. Недурно Рока виводив свій різ від славного амстердамського рабіна, а той аж від короля Давида. Правила домашнього ладу а одного рабіна мали суворість релігійного обряду. До цього дому крім блудної та дальшої родини належали численні „братства“, які творили окрему касту і користувалися фондами публічній каси, піддержуваною головно доходами рабіна — дуже значними. Головним зайняттям рабіна була молитва і збирання праць талмуду, себто головно пошту. Рабін мало їв, майже не пив і не курив, бо тітотів віддає від науки. Має двох дітей: двоє з першого подружжя, семеро з другого. Його наслідником є найстарший 42-літній син; найстарша дочка є за рабіном в Остии на Волині. Другий син з другого подружжя, не має щастя в любовин: його жінка з європейською освітою покинула його й викала до Палестини як учителя. Чотири дочкі белязького цадика ставали своєю красою і європейською освітою. Покровний обряд при покійній рабіні дуже оригінальний. Від ноці тіло рабіна лежить непаруно в ліжку, вкрите рідном. Другий день (субота) прівсячений жалобі: трини та співан. У суботу вечір покладено тіло рабіна на землі. Від тієї хвилини живітська маса переходила до покійничком, а рею перепорохону піч відцитували псалми. У неділю вранці кількадесть рабінів, що, приїхали до Безза, обмивали тіло. В подальше перенесли тіло до синагоги, де виволодили промови: брат рабіна і по черзі, всі його сини, зяті, наречений, наймолодші дочкі і його батько, люблячий рабін. Пізніше голова місцевого кагалу подав до відома, що наслідником по-зацілини є його найстарший син, Арон.

ЧУЖИНИЦІ ПРО НАШУ ПЯНІСТКУ П. БОЖЕЙКО.

Рецензент чеського „Чоденника „Трибуна“ з 10. травня 1925 р., поділюючи музичне справозданні з Шевченківського концерту в Празі, на якій наша артистка виступила як солістка вечера побіч: М. Менцінського, пише: „В успіху цього вечера найбільшу заслугу приписати належить п'яністці П. Божейко. Її пошта темпераменту британтита техніка не змогла ще вийти на яву в поточної точці „Фунералес“. Ліста — зате в дальших творях, зокрема в кішевній „Тарантелі“ Ліста, виказала п'яністка, завдяки відповідному добору нот, повну зрілість інтерпретаційного мистецтва, яке при своїм виділо технічній п'яністці з тим цілішнім, що зворушує чуття та надає повного життя гоцичним прикметам „п'яністської“ в цюденнику „Народні Політична“ з 12. травня 1925 р. пише др. І. В. — „В тьоту програмі гарно розгорілася п'яністка П. Божейко. Найкраще підходив їй Ліст — для його „Тарантелі“ має п'яністка легку руку“. Відомий зі своєї суворості в оцінці музичній рецензент „Наше Праге Прессе“ пише в тому ж часописі з 22. травня 1922 р.: „В п'яністці П. Божейко дозрів славний п'яністичний талант. Ніхто не припускав би, що ці блідощі дівчина викаже стільки сили у п'яністковій та акордовій техніці й викресе стільки пристрасного огню з мрійливою задумчивості. А в „Лалестрієтсе Вінер Екстракту“ читаємо: „Відома п'яністка П. Божейко є вихована дозвонито артисткою, яка тільки честь приносить знаменитій ніколі проф. Кессісоль (відомий вієнський педагог і знаменитий п'яніст). Головною точкою вміло уложеної програми становив „Карнавал“ Шумана, виконання якого викликало одзвоняє призначення і змусило п'яністку до надатку: Шуберт-Ліст „Ерлкеней“. Також і в нинішніх точках програми виявила п'яністка повну зрозуміння й інтерпретацію, визначну техніку і гарний удар“.

З ЖОВНІРСЬКОЮ НЕДОЛІ.

„Ярославський тиждень“ подає: Мін. місця канопір артилерії Аїдрій Веселовський в неділю без перепустки скочив до рідного села, щоб відвідати батьків. Вернув до касарні втомлений бігом. Під з'яного шорком лаявся. Його зловив вахмайстер Хаба і, не представивши до рапорту, запроторив до арешту. В змійній, неопалений келі хлопцеві пересидів ніч. Рано найшли його спараліжованого. Відвезено нещасного до шпиталю в Перемислі і тут він помер. Чи Хаба буде потягнутий до відповідальності?

ДОЛЯ АРТИСТОВ.

Відомо колись малярська опереткова зоря Ілька Паламь, що вийшла за Кінського, звернулася до міської ради в Будапешті за концесією вуличної конюльторки часописів. Вона має 66 літ і є без сабоби до життя, а драматична школа, яку вела, врешті опустела.

КИТАЙ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ВИСИЛКИ АНГЛІЙСЬКИХ ВІЙСК

ДОМАГАЄТЬСЯ ВІДКЛИКАННЯ ВІЙСК, ЯКИХ „У КИТАЮ ЗОВСІМ НЕ ТРЕБА“.

ПЕКИН, 31. січня. — Загрозаний уряд Китаю вислав до англійського посольства впрочисту ноту протесту проти висилки до Китаю військ, маринарів, субмарин і аеропланів.

Нота заявляє, що сик військ у Китаю зовсім не треба, бо Китай самий дасть собі краше раду з своїми клопатами та охоронить життя й маєток чужинців без чужих військ багатого крає, як се зможе зробити чужі війська.

Північно-китайський уряд заявляє, що він готовиться до кампанії проти південного Китаю.

АМЕРИКАНЦІ ПОКИДАЮТЬ КИТАЙ.

В цілому Китаю дається завважати славний рух Американців до китайських портів. Всі Американці покидають міста в середині Китаю та старуються добитися до побережя, звідки легше дістатися назад до рідного краю.

Наслідком сього руху як і місіяна робота замерла. Провідники місій кажуць, що се знищило місіюну роботу християн в Китаю, яка потребувала десятків літ.

КИТАЙСЬКІ БАНДИТИ ЗАХОПИЛИ КОРАБЕЛЬ.

ГОНКОНГ, Китай, 31. січня. — Морські ушкунники захопили в свої руки китайський корабель Сент Бі, який належить до одної китайської спілки, але в час захоплення має англійський прапор. Нададований він був Китаєм, справляючи собі свято Нового Року. Робітники забрали від пасажирів 15,000 доларів, в атакуванні, взяли зі собою 5 Китаїців, щоб добитися від їх рідних викупу.

МАДЯРИ ВІДКЛАДАЮТЬ ВИБІР КОРОЛЯ НА 5 ЛІТ.

БУДАПЕШТ, 31. січня. — Мадярьський парламент не сповни сподівань, які на нього покладали, що він розв'яже зараз питання королівського наслідства на мадьярьській престол. Сей парламент має зовсім не буде сею справою зацікавлений, хоча в парламенті переважають монархісти. Справу зовсім усунуло з наряд сього парламенту, щоб і питанням іменовання короля не зачіпали суспільні Мадьярчин.

ПИТАННЯ ВИІЗДУ ЛОЙДА ДЖОРДЖА ДО МОСКВИ.

ЛОНДОН, 31. січня. — З Москви прийшла вістка, що бувший англійський прем'єр міністер Лойд Джордж дістав запрошення приїхати до Москви, щоб присутувати умови в Росії. Лойд Джордж має ще минулої осені запитати свою охоту до поїздки по Росії, але тепер він рішився зминитися в Англії до слядуючих парламентських виборів, у яких він певно возьме живу участь як один з провідників ліберальної партії.

АНГЛІЙСЬКІ ЛІБЕРАЛИ ПОКИДАЮТЬ ПАРТІЮ.

ЛОНДОН, 31. січня. — Веджвуд Бек, посол до англійського парламенту, котрий дістався туди з раними ліберальної партії, заявив публично, що в слядуючу неділю він пропонує своїм виборцям заяву, що, розсарапоаний сваркою в рядах ліберальної партії, він покидає сю партію та переходить до партії праці.

Крок сього посла, котрого вважали за незвичайно енергійного провідника лібералів, уважають за признаку деморалізації в рядах ліберальної партії.

ПОГОЛОСКИ ПРО БЛИЗЬКИЙ КОНЕЦЬ РУМУНСЬКОГО КОРОЛІВСЬКОГО СКАНДАЛУ.

ПАРІЖ, 31. січня. — Місцеві газети подають вістку, що бувший румунський наслідник престолоа Карло, котрий народився тільки скандальні своїми романсами з жінками, уже надові собі і романс так, що постановив наконешні вернутися до своєї першої жінки княгині Олени. Газети вже навіть пускають вістки, що в сей спосіб він може добути назад атримані права до румунського престолоа.

АМЕРИКАНЦІ ЗАХОПИЛИ ФІЛЬМОВИЙ ПРІСМІСЛ В АНГЛІ.

ЛОНДОН, 31. січня. — Англіська торговельна палата віднеслася з апетом до англійського уряду зробити щось для захорони англійського фільмового промислу перед конкуренцією Американців. Каже палата, що в Англії виставляють майже виключно американські рукові образки.

АЛІЯНТИ ПОКИНУЛИ КОНТРОЛЬ НАД ОРУЖЕМ У НІМЕЦІНІ.

БЕРЛІН, 31. січня. — Завтра відбудеться перше засідання ново утвореного міністерського кабінету з Марікусом як прем'єром. Першим офіційним актом нової кабінету буде проголошення факту, що англійські держави вже покинули контроль над німецьким озброєнням, яку вони були зважені сім літ тому назад, при закінченні світової війни.

Німецьчина ще не згодилася з аліянтами щодо контролю аліянтів над німецькими фортами.

На місце аліянтів над Німеччиною буде мати тепер нагляд Ліга Народів.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

